

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Валентин НЕДІЛЬКО

начальник
відділу підготовки прокурорів
з нагляду за додержанням законів
при виконанні судових рішень
у кримінальних провадженнях
Національної академії прокуратури України,
заслужений юрист України
Nedilko-v-g@ukr.net

Микола АРМАНОВ

заступник начальника
відділу підготовки прокурорів
з нагляду за додержанням законів
при виконанні судових рішень
у кримінальних провадженнях
Національної академії прокуратури України,
кандидат юридичних наук, доцент
NAPU.Armanov@gmail.com

УДК 343.8

ЮРИДИЧНА ОЦІНКА НЕВИКОНАННЯ ЗАСУДЖЕНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ УГОД ШЛЯХОМ УХИЛЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ

Новели кримінального, кримінально-виконавчого та кримінально-процесуального законодавства потребують певного часу для їх практичного впровадження та набуття досвіду щодо застосування. Після цього з'являється можливість сформулювати висновки про їх ефективність і необхідність удосконалення. Такою новелою, яка вже отримала первинне поширення в практичній юридичній діяльності, є кримінальна відповідальність за умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості (ст. 389-1 Кримінального кодексу України). Вказана норма покликана забезпечити неухильне виконання

кримінально-процесуальних угод, однак її впровадження спричинило розбалансування усталеної практики застосування норм, якими встановлюється кримінальна відповідальність за ухилення від покарання або порушення режиму його відбування.

На доктринальному рівні окремі питання провадження на підставі угод про примирення або про визнання винуватості досліджували такі науковці, як В.Д. Берназ, Є.О. Бунін, Г.П. Власова, М.В. Ємельянов, Г.З. Злобін, В.М. Кудрявцев, О.О. Лесяк, В.В. Навроцький, О.Г. Наджафов, Р.В. Новак, П.В. Пушкар, Г.П. Серета, Т.Г. Хатеневич. Безпосередньо обставини

кримінальної відповідальності за умисне невиконання кримінально-процесуальних угод висвітлювались у роботах М.І. Витязя та С.О. Яценко. Проте неоднорідність судової практики при кваліфікації ухилення від відбування узгодженого в угоді покарання, а також відсутність конкретних науково обґрунтованих рекомендацій свідчать про необхідність здійснення подальших наукових пошуків у окресленому напрямі.

Метою цієї публікації є формування єдиного науково-практичного підходу до кваліфікації дій засудженого, які проявились в ухиленні від покарання, узгодженого в угоді про примирення або про визнання винуватості, або порушенні режиму його відбування.

Як вбачається з постанов суду, сьогодні не сформовано одностайної позиції щодо юридичної оцінки дій особи, спрямованих на ухилення від покарання, призначеного за угодою про примирення або про визнання винуватості. В Єдиному державному реєстрі судових рішень (ЄДРСР) можна знайти різні варіанти кваліфікації таких дій. Здебільшого це застосування норми, закріпленої у ст. 389 «Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі» або у ст. 389-1 «Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості» Кримінального кодексу України (КК України).

Так, наприклад, вироком Глобинського районного суду Полтавської області від 13 вересня 2016 року було затверджено угоду про примирення від 25 серпня 2016 року, укладену між підозрюваним та потерпілим. Підозрюваного визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого в ч. 1 ст. 185 КК України, та призначено йому узгоджене сторонами покарання у виді 80 (вісімдесяти) годин громадських робіт [1]. Перебуваючи на обліку Глобинського районного відділу з питань пробації, засуджений ознайомився з порядком та умовами відбування покарання у виді громадських робіт, про що свідчить його підписка, та був направлений на Комбінат комунальних підприємств (ККП) м. Глобиного для відбування покарання у виді громадських робіт. Із переліком об'єктів та видами робіт, графіком виходу на відпрацювання громадських робіт засуджений ознайомився та підписався. Разом із тим, знаючи

про умови та порядок відбування покарання, будучи попередженим про кримінальну відповідальність за ухилення від відбування покарання, він відбув покарання у розмірі 20 годин, а потім, маючи умисел на ухилення від відбування покарання, не з'явився за місцем проведення громадських робіт у ККП м. Глобиного Полтавської області, в зв'язку з чим не відбув без поважних причин покарання у розмірі 60 годин.

Органами досудового розслідування такі дії були кваліфіковані за ч. 2 ст. 389 КК України. Навіть більше, з такою кваліфікацією погодилась і сторона захисту, оскільки одночасно з обвинувальним актом прокурором направлено до суду угоду про визнання винуватості, укладену 28 лютого 2017 року під час досудового розслідування між прокурором і підозрюваним у присутності захисника. Глобинський районний суд Полтавської області своїм вироком від 15 березня 2017 року затвердив указану угоду, чим погодився з юридичною оцінкою вчиненого, та визнав підозрюваного винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 389 КК України, та призначив узгоджене покарання у виді арешту строком на один місяць [2].

У своєму вироку суд не вказав та не надав оцінку тому факту, що покарання, від якого ухилився засуджений, було призначено на підставі угоди про примирення. Такого роду судові рішення, коли особа засуджується за ухилення від відбування покарання, але при цьому не враховується та не оцінюється той факт, що це покарання є змістом процесуальної угоди, доволі поширені у судовій практиці.

Водночас наявні й протилежні судові рішення. Зокрема, Дзержинський районний суд м. Харкова у своєму вироку від 25 жовтня 2017 року [3] виправдав обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 389 КК України, з урахуванням таких обставин. У лютому 2014 року обвинуваченому під особистий підпис було видано направлення на відбування покарання у вигляді громадських робіт строком 150 годин. Замість того, щоб почати виконувати зобов'язання із відбування покарання у вигляді громадських робіт, він, маю-

чи намір невиконання вироку суду, з метою ухилення від відбування покарання у вигляді громадських робіт, без поважної причини до роботи не став та про причини неявки не повідомляв, у зв'язку з чим обвинуваченому було винесено застереження у вигляді письмового попередження, з яким він ознайомився 25 квітня 2014 року, скріпивши це особистим підписом у приміщенні Дзержинського районного підрозділу Київського МРВ КВІ УДПТСУ в Харківській області. Обвинувачений пояснив, що не розпочав відбувати покарання з огляду на графік роботи його, як водія на Зміївській ТЕС. Тому того самого дня обвинуваченому під особистий підпис було видано направлення на відбування покарання у вигляді громадських робіт строком 150 годин в Олексіївську виправну колонію № 25 УДПТС України в Харківській області, де він 26 квітня 2014 року повинен був розпочати відбування покарання у вигляді громадських робіт, виконуючи їх у вільний від роботи час, а саме: у суботу та неділю. Однак обвинувачений умисно, маючи намір невиконання вироку суду, з метою ухилення від відбуття покарання у вигляді громадських робіт, без поважної причини до роботи не став та про причини не повідомив. У період з лютого 2014 року до моменту постановлення вироку обвинувачений покарання, призначене Дзержинським районним судом м. Харкова у вигляді громадських робіт строком 150 годин, не відбував. Дії обвинуваченого органом досудового розслідування кваліфіковані за ч. 2 ст. 389 КК України як ухилення від відбування покарання у вигляді громадських робіт. Однак суд не погодився з такою юридичною оцінкою дій обвинуваченого, оскільки встановив, що покарання, від якого ухилявся обвинувачений, призначено вироком Дзержинського районного суду м. Харкова від 11 листопада 2013 року, яким затверджена угода про примирення між потерпілим та обвинуваченим. При цьому суд зазначив, що умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості тягне за собою кримінальну відповідальність, передбачену ст. 389-1 КК України.

Як свідчить наведений приклад, підставою для відмови суду від притягнення особи до кримінальної відповідальності за ухилен-

ня від відбування покарання стало встановлення факту узгодження цього покарання процесуальною угодою. При цьому суд не обмежився тільки відмовою в засудженні особи за ст. 389 КК України, а ще й додатково висловив власну позицію стосовно належної кваліфікації дій обвинуваченого та вказав, що дії, пов'язані з ухиленням від відбування покарання, затвердженою угодою про примирення або про визнання винуватості, мають розцінюватись як умисне невиконання такої угоди та кваліфікуватись за ст. 389-1 КК України.

Звернення до судових рішень апеляційної інстанції дає підстави стверджувати, що на цьому етапі здійснення правосуддя превалює остання правова позиція. Це підтверджується ухвалами апеляційних судів Вінницької, Луганської, Сумської та Хмельницької областей [4; 5; 6; 7]. Зокрема, ухвалою Апеляційного суду Луганської області залишено без задоволення апеляційну скаргу заступника прокурора Луганської області на вирок Міловського районного суду Луганської області від 3 грудня 2013 року. Як зазначено в ухвалі, твердження прокурора про те, що дії обвинуваченого, пов'язані з ухиленням від відбування покарання, узгодженого угодою про визнання винуватості, начебто були неправильно кваліфіковані судом за ст. 389-1 КК України, оскільки обвинувачений ухилився від відбування покарання у вигляді громадських робіт як особа, яка була засуджена до цього покарання, є безпідставними. Диспозиція ст. 389-1 КК України, на думку суду, передбачає кримінальну відповідальність осіб, які були засуджені вироком, згідно з яким йому призначено покарання у вигляді громадських робіт на підставі угоди. Суд дійшов висновку, що обвинувачений не виконав умови, передбачені в ст. 6 цієї угоди, і тому суд правильно вказує на те, що таким чином засуджений зрозумів, що буде притягнутий до кримінальної відповідальності за ст. 389-1 КК України [5].

Обидві наведені правові позиції судової практики не є безспірними та потребують належного наукового обґрунтування або спростування. У такому разі основними питаннями, що потребують з'ясування, є наступні.

По-перше, чи є ухилення від відбування покарання невиконанням угоди про примирення або про визнання винуватості? Лише у разі позитивної відповіді можливим і доцільним стає розгляд наступного питання. Інакше необхідно єдиною правильною визнавати ту правову позицію, згідно з якою ухилення від відбування покарання, навіть затвердженого угодою, не може кваліфікуватись за ст. 389-1 КК України.

По-друге, яким є співвідношення норми, закріпленої у ст. 389-1 КК України, з нормами інших статей розділу XVIII Особливої частини Кримінального кодексу України, що передбачають відповідальність за невиконання судового рішення, ухилення від покарання або порушення режиму його відбування? Якщо буде встановлено її спеціалізацію стосовно інших норм, тоді можна керуватись правилом конкуренції загальної та спеціальної норм, відповідно до якого застосуванню підлягає спеціальна норма. В такому разі позиції тих судів, які в окреслених випадках застосовують ст. 389-1 КК України, можна визнати обґрунтованими. Якщо навпаки, спеціальними виявляться інші норми, то застосуванню підлягатимуть саме вони.

Розмірковуючи над першим питанням, варто навести доволі обґрунтовану точку зору М.І. Витязя про те, що у ст. 472 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) міститься вичерпний перелік обов'язків, які можуть покладатись на підозрюваного чи обвинуваченого при укладенні угоди про визнання винуватості: 1) беззастережне визнання своєї винуватості у вчиненні кримінального правопорушення; 2) згода на призначення покарання; 3) згода підозрюваного або обвинуваченого на звільнення від відбування покарання з випробуванням; 4) обов'язки щодо співпраці у викритті кримінального правопорушення, вчиненого іншою особою (якщо відповідні домовленості мали місце). Тобто поведінка особи, яка порушує угоду про визнання винуватості, має полягати виключно у невиконанні одного чи кількох зазначених обов'язків [8, с. 37–38]. Зміст цієї тези у частині покарання можна поширити й на угоду про примирення, адже законодавчі формулювання щодо нього, які

закріплені у ст.ст. 471 та 472 КПК України, є ідентичними.

Слід звернути увагу на той факт, що відповідно до закону вимагається згода підозрюваного чи обвинуваченого саме на призначення покарання, а не на його виконання чи відбування. Це начебто дає підстави стверджувати, що застосування покарання не входить до змісту процесуальних угод, а отже, відповідно, ухилення від покарання не утворює об'єктивної сторони злочину, передбаченого ст. 389-1 КК України.

Співвідношення понять призначення та застосування покарання досліджувалось на науковому рівні. Незважаючи на відсутність бурхливої наукової дискусії з цього приводу, єдність думок щодо співвідношення вказаних понять відсутня. Так, Є.Ю. Полянський в авторефераті дисертації вказує, що різні автори вбачають відмінності між поняттями призначення покарання, його визначенням, а також застосуванням, проте ці поняття загалом є синонімами [9, с. 7]. При цьому, надаючи визначення поняттю призначення покарання, науковець орієнтує на те, що це діяльність лише суду, і не згадує суб'єктів виконання та відбування покарання. Зокрема, він зазначає, що під призначенням покарання розуміється визначення судом особі, винній у скоєнні злочину, виду та розміру покарання відповідно до вимог кримінального законодавства [9, с. 7]. Проте у самому дисертаційному дослідженні вчений заперечує тожність цих понять, посилаючись на праці Т.В. Непомнящої, яка вважає, що призначення покарання є лише першим етапом його застосування [10, с. 17]. Іманентно наступним етапом є його виконання (відбування).

Ми поділяємо останню точку зору, однак попри семантичну відмінність понять призначення покарання та його застосування немає підстав стверджувати, що виконання чи відбування узгодженого в угоді покарання перебуває поза її змістом. Законодавчі джерела дають можливість дійти висновку, що призначення покарання та наступні етапи його застосування є нерозривно пов'язаними, що цілком усвідомлюється підозрюваним чи обвинуваченим при укладанні угоди про примирення чи про визнання винуватості. Зокрема, у ст. 5 Кримінально-виконавчого кодексу

України вказано, що Кримінально-виконавче законодавство, виконання і відбування покарань ґрунтуються на принципах невідворотності виконання і відбування покарань. До того ж процесуальне законодавство, яким регламентується порядок укладення процесуальних угод у кримінальному провадженні, зобов'язує суд перед ухваленням рішення про затвердження угоди переконатися, що обвинувачений цілком розуміє вид покарання, а також інші заходи, які будуть саме застосовані до нього у разі затвердження угоди судом (п. 4 ч. 4 та п. 4 ч. 5 ст. 474 КПК України), а не лише призначені. Завдяки системному тлумаченню вказаних норм поряд з нормами, закріпленими у ст.ст. 471 та 472 КПК України, доходимо висновку, що при укладенні процесуальної угоди на обвинуваченого покладається не тільки обов'язок дати згоду на призначення зазначеного в угоді покарання, а й обов'язок його відбутися (виконати при призначенні штрафу). Водночас зауважимо, що з метою уникнення необхідності тлумачення закону доцільно було б замінити в ст.ст. 471 та 472 КПК України поняття «призначення покарання» на родове – «застосування покарання».

На підставі викладеного можемо позитивно відповісти на перше поставлене нами запитання та обґрунтовано вважати, що ухилення від покарання є однією з форм об'єктивної сторони умисного невиконання угоди про примирення чи про визнання винуватості.

Розглядаючи друге запитання – щодо співвідношення норми, закріпленої у ст. 389-1 КК України, з нормами, в яких передбачено відповідальність за ухилення від покарання чи порушення режиму його відбування, – звернімося до наукових надбань. Так, М.І. Витязь зазначає, що ухилення від відбування узгодженого в угоді покарання в першу чергу має розглядатись як інший злочин проти правосуддя, пов'язаний з ухиленням від відбування відповідного покарання (ст.ст. 389 та 390 КК України). На його думку, такі дії не мають кваліфікуватися за ст. 389-1 КК України, оскільки в ній міститься загальна стосовно перелічених норма [11, с. 150]. Автор фактично визнає норми-заборони ухилення від покарання спеціальними стосовно норми, закріпленої у ст. 389-1 КК України. Однак

відсутність переконливих аргументів змушує піддати сумніву цю точку зору та звернутись до думки інших науковців. С.О. Яценко зазначила, що з позиції принципу системно-правової несуперечливості криміналізації умисного невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості ст. 389-1 КК України повністю відповідає вимогам цього принципу. Дослідниця зазначає, що ця кримінально-правова норма є спеціальною нормою, поряд із ст.ст. 389, 391, 392, 393 КК України, щодо ст. 382 КК України [12, с. 124]. Тобто, визначивши загальну норму, закріплену у ст. 382 КК України, С.О. Яценко ставить в один рівень інші норми, співвідношення між якими якраз нас і цікавить. Однак у разі розміщення їх на одному рівні неможливим стає визначення спеціальної норми з-поміж них, що змушує розглядати можливості іншого співвідношення між ними, а не як загальної та спеціальної норм.

У науковій літературі наголошується на тому, що співвідношення загальної та спеціальної норм може мати місце лише в тому випадку, коли тільки в одній із них є ознаки, які відсутні в іншій [13, с. 135]. Загальновідомо, що зв'язок між загальним та спеціальним характеризується оберненим співвідношенням змісту та форми: чим детальніше описується явище або подія (збільшення форми), тим більше звучується його зміст, і навпаки, чим менше індивідуальних ознак вказується при описі (зменшення форми), тим ширшим за змістом стає описуване явище. Тобто спеціальна норма порівняно із загальною повинна містити одну або декілька додаткових ознак складу злочину, які в загальному складі не вказуються, оскільки спеціальне генетично більш вузьке за змістом аніж загальне. Таким чином, для того, щоб стверджувати, що досліджувані нами норми КК України співвідносяться як спеціальна та загальна, необхідно встановити, що одна з них містить додаткові ознаки складу злочину, які відсутні в іншій. Однак навіть при поверхневому порівнянні складів злочинів, закріплених у ст. 389-1 та ст.ст. 389, 390–395 Кодексу, очевидним стає, що кожна з них має власну сферу дії, які збігаються лише в певній частині. Жодна з норм, передбачених цими статтями, не є загальною стосовно інших, оскільки охоплює

коло діянь, які не передбачені іншими нормами. Їх сфера регулювання збігається лише у тому випадку, коли покарання, від якого ухиляється засуджений або порушує режим його відбування, було призначено на підставі процесуальної угоди. З огляду на таке співвідношення між указаними нормами можемо констатувати їх відмінність та неможливість вирішення питання щодо їх застосування за правилами конкуренції загальної та спеціальної норм. Водночас не можна спростувати їх певну спорідненість. А.Н. Трайнін указує, що близькі за змістом та юридичними ознаками злочини визнаються суміжними, та наголошує на певних труднощах їх розмежування, що провокує появу судових помилок [14, с. 260].

Переконані, що в наведених на початку статті випадках одночасно відбулися й ухилення від відбування покарання, й невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості – саме цей факт і вносить непорозуміння у діяльність правозастосовців. Найявніші ознак декількох складів злочинів у єдиному діянні особи в теорії кримінального права називається ідеальною сукупністю та кваліфікується за правилами ст. 33 КК України, тобто кожен з цих злочинів підлягає кваліфікації за відповідною статтею або частиною статті Особливої частини Кримінального кодексу України. На підтвердження необхідності оцінки описаних ситуацій саме з позиції сукупності злочинів варто додати, що жодна із ст.ст. 389–395 КК України не відповідає ступеню суспільної небезпечності вчиненого діяння при самостійному застосуванні. Очевидно, що суспільна небезпечність невиконання процесуальної угоди у будь-який спосіб, окрім ухилення від покарання, значно нижча, ніж її невиконання саме таким чином. Разом із тим ухилення від покарання, на вид та розмір якого вплинули медіаційні процеси та яке призначене з урахуванням інтересів засудженого, за погодженням з ним, є більш суспільно небезпечним діянням, ніж ухилення від покарання, імперативно ви-

значеного судом. Тому вчинене має оцінюватися як сукупність умисного невиконання процесуальної угоди та одного із злочинів, передбачених ст.ст. 389, 390–395 КК України. При цьому для уникнення неоднакового застосування кримінального законодавства доцільним у такому разі є формування передбаченої законодавцем сукупності зазначених злочинів і закріплення її як кваліфікованих складів злочинів у ст. 389-1 КК України.

Проведене дослідження дає підстави сформулювати висновки правозастосовного та правотворчого спрямування. В праксеологічній частині сформовані рекомендації для органів досудового розслідування та судів щодо належної юридичної оцінки ухилення від покарання, узгодженого у процесуальних угодах. Зокрема, обґрунтовано, що такі дії є однією із форм об'єктивної сторони складу злочину, закріпленого у ст. 389-1 КК України. Доведено, що такі дії містять й ознаки інших злочинів проти правосуддя, пов'язаних з ухиленням від покарання або порушенням порядку його відбування, відповідальність за які передбачена у ст.ст. 389, 390–395 КК України, а тому мають розцінюватись як ідеальна сукупність одного із цих злочинів та невиконання угоди про примирення або визнання винуватості.

У правотворчій частині обґрунтовано доцільність внесення змін до Кримінального процесуального та Кримінального кодексів України. Так, доречною є заміна в ст.ст. 471 та 472 КПК України поняття «призначення покарання» на родове поняття – «застосування покарання». Крім того, сприятиме однаковому застосуванню кримінального законодавства включення до ст. 389-1 другої та третьої частин, у яких має бути передбачена відповідальність за невиконання процесуальних угод шляхом ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, та шляхом ухилення від покарання, пов'язаного з обмеженням чи позбавленням волі, або шляхом порушення режиму відбування цих видів покарання.

Список використаних джерел:

1. Справа № 527/1711/16-к // Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/61240237>
2. Справа № 527/488/17 // Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/65331871>
3. Справа № 638/15818/14-к // Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/69790077#>
4. Справа № 153/838/15-к // Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/46143124>
5. Справа № 1-кп-75/418/631/13-к // Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/38101683>.
6. Справа № 587/2532/15-к // Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/60791147>
7. Справа № 676/1168/15-к // Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/46823895>
8. *Витязь М.І.* Кримінально-правова характеристика умисного невиконання угоди про визнання винуватості (ст. 389-1 КК України) / М.І. Витязь // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2014. – № 2(35). – С. 36–42.
9. *Полянський С.Ю.* Призначення покарання за кримінальним правом США: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право» / С.Ю. Полянський; Одес. нац. юрид. акад. – Одеса, 2007. – 17 с.
10. *Полянський С.Ю.* Призначення покарання за кримінальним правом США: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / С.Ю. Полянський; Одес. нац. юрид. акад. – Одеса, 2007. – 185 с.
11. *Витязь М.І.* Невиконання угоди про визнання винуватості як ознака об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого статтею 389-1 Кримінального кодексу України / М.І. Витязь // Вісник Запорізького юридичного інституту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2012. – № 3(60). – С. 145–152.
12. *Яценко С.О.* Підстави та принципи встановлення кримінальної відповідальності за умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості / С.О. Яценко // Наше право. – 2016. – № 1. – С. 120–128.
13. *Благов Е.В.* Применение уголовного права (теория и практика) / Е.В. Благов. – СПб.: Издательство Р. Асламова «Юридический центр Пресс», 2004. – 505 с.
14. *Трайнин А.Н.* Состав преступления по советскому уголовному праву / А.Н. Трайнин. – М.: Юридическая литература, 1951. – 388 с.

**Валентин НЕДІЛЬКО,
Микола АРМАНОВ**

ЮРИДИЧНА ОЦІНКА НЕВИКОНАННЯ ЗАСУДЖЕНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ УГОД ШЛЯХОМ УХИЛЕННЯ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ

Сформовано та аргументовано науково-практичний підхід до кваліфікації дій засудженого, які полягають в ухиленні від покарання, узгодженого в угоді про примирення або про визнання винуватості, або порушенні режиму відбування такого покарання. Досліджено та висвітлено усталену судову практику кваліфікації таких дій, звернено увагу на недоліки поширених у практичній діяльності правових позицій. Наголошено на тому, що ухилення від покарання, призначеного на підставі процесуальної угоди, утворює ідеальну сукупність злочинів та має, відповідно, відобразитись у формулі кваліфікації.

Ключові слова: угода про визнання винуватості; угода про примирення; невиконання процесуальних угод; кримінальна відповідальність за невиконання угоди; зміст угоди про примирення та про визнання винуватості.

Валентин НЕДИЛЬКО,
Николай АРМАНОВ

ЮРИДИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА НЕВЫПОЛНЕНИЯ ОСУЖДЕННЫМ ПРОЦЕССУАЛЬНЫХ СОГЛАШЕНИЙ ПУТЕМ УКЛОНЕНИЯ ОТ ОТБЫВАНИЯ НАКАЗАНИЯ

Сформирован и аргументирован научно-практический подход к квалификации действий осужденного, которые состоят в уклонении от наказания, согласованного в соглашении о примирении либо о признании виновности, или нарушении режима отбывания такого наказания. Исследована и освещена устоявшаяся судебная практика квалификации таких действий, обращено внимание на недостатки распространенных в практической деятельности правовых позиций. Отмечается, что уклонение от наказания, назначенного на основании процессуального соглашения, образует идеальную совокупность преступлений и должно, соответственно, отражаться в формуле квалификации

Ключевые слова: соглашение о признании виновности; соглашение о примирении; невыполнение процессуальных соглашений; уголовная ответственность за невыполнение соглашения; содержание соглашения о примирении и о признании виновности.

Valentyn NEDILKO,
Mykola ARMANOV

LEGAL ASSESSMENT OF NON-FULFILMENT OF PROCEDURAL AGREEMENTS THROUGH AVOIDING EXECUTION OF PUNISHMENT BY A CONVICT

The article states and gives grounds for the scientific and practical approach to classifying the acts of a convict that manifest in avoiding execution of punishment set forth in a reconciliation agreement or in a plea agreement, or in violation of the regime of execution of that punishment. Moreover, the article covers the existent court practice of classifying those acts, the attention is paid to shortcomings of common legal positions. Avoiding execution of punishment prescribed in procedural agreement composes the ideal range of offences and has to be displayed in the formula of classification.

Keywords: plea agreement; reconciliation agreement; avoiding execution of procedural agreements; criminal liability for avoiding execution of agreements; content of reconciliation agreement and of plea agreement.

